

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA, ROLNICTWA
I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KSR-4100-02-00/2010

Nr ewid. 98/2010/P09114/KSR

Informacja
o wynikach kontroli wykonania
w 2009 roku budżetu państwa
w części 18 – Budownictwo,
gospodarka przestrzenna
i mieszkaniowa

Ministerstwo Infrastruktury

Warszawa maj 2010 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku budżetu państwa
w części 18 – Budownictwo, gospodarka
przestrzenna i mieszkaniowa**

Ministerstwo Infrastruktury

---

p.o. Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa
i Zagospodarowania Przestrzennego

Teresa Warchałowska

Zatwierdzam:

Marek Zająkała

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 13 maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Cel i zakres kontroli	5
1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	5
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	7
2.1. Ocena ogólna	7
2.2. Sprawozdawczość	7
2.3. Uwagi i wnioski	8
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	9
3.1. Księgi rachunkowe	9
3.2. Dochody budżetowe	9
3.3. Wydatki budżetowe	12
3.4. Dotacje budżetowe.....	17
3.5. Wydatki w układzie zadaniowym.....	17
3.6. Inne ustalenia kontroli	21
4. Wykonanie planu finansowego dochodów własnych.....	22
5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	23
5.1. Protokół.....	23
5.2. Wystąpienie pokontrolne	23
6. Załączniki	24

Słowniczek skrótów

BGK	- Bank Gospodarstwa Krajowego
BGŻ SA	- Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna
BPS SA	- Bank Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna
BZ WBK SA	- Bank Zachodni WBK Spółka Akcyjna
FD	- Fundusz Dopłat
FRBM	- Fundusz Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego
FT	- Fundusz Termomodernizacji i Remontów
GINB	- Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
GUNB	- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
GBW SA	- Gospodarczy Bank Wielkopolski Spółka Akcyjna
KFM	- Krajowy Fundusz Mieszkaniowy
MI	- Ministerstwo Infrastruktury
MBR SA	- Mazowiecki Bank Regionalny Spółka Akcyjna
PKO BP SA	- Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna
Pekao SA	- Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego – w okresie od 14 grudnia 2010 r. do 29 marca 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę „Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa”. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2009² w części 18 oraz realizacji dwóch zadań:

- refundacji premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie,
- przejściowego wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych, tzw. „starego portfela”.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Ministerstwie Infrastruktury i Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa na rok 2009⁴.

1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Gospodarka finansowa części 18 podlega rygorom wynikającym z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁶, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Dysponentem części budżetowej 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, jest Minister Infrastruktury. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w części 18 funkcjonowało dwóch dysponentów III stopnia: Dyrektor Generalny w Ministerstwie Infrastruktury i Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

³ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf

⁴ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240.

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655.

⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223.

Zakres działania Ministra Infrastruktury określono w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury⁸.

Dysponent części 18 w ramach funkcji 7 – Gospodarka przestrzenna, wspieranie rozwoju budownictwa i mieszkalnictwa – realizował następujące zadania: Gospodarka mieszkaniowa (7.1), Wspieranie rozwoju budownictwa (7.2), Zagospodarowanie przestrzenne (7.3) i Nadzór budowlany (7.5).

Na podstawie art. 88 ust. 1 i art. 88b ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane⁹ GINB jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, który wykonuje swoje zadania przy pomocy Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego. Rozporządzeniem z dnia 19 marca 1999 r. Prezes Rady Ministrów nadał statut Głównemu Urzędowi Nadzoru Budowlanego¹⁰.

Zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej¹¹ nadzór nad GINB sprawuje minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.

W ramach części 18 budżetu państwa realizowane były dochody i wydatki Ministra Infrastruktury oraz GINB.

Obsługę Ministra Infrastruktury zapewniało Ministerstwo Infrastruktury. Organizację MI określał statut nadany zarządzeniem Nr 136 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Infrastruktury¹².

Regulamin organizacyjny Ministerstwa Infrastruktury został ustanowiony zarządzeniem Nr 8 Ministra Infrastruktury z dnia 30 stycznia 2008 r., zmienionym zarządzeniem Nr 60 Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2008 r.¹³

---

⁸ Dz. U. Nr 216, poz. 1594.

⁹ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 24, poz. 216 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 ze zm.

¹² M.P. Nr 90, poz. 980 ze zm.

¹³ Zarządzenie Nr 60 Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2008 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Ministerstwu Infrastruktury.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa.

Zrealizowane dochody w części 18 wyniosły 272.690,5 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na 2009 r. były wyższe o 58.760,5 tys. zł, tj. o 27,5%, natomiast w stosunku do dochodów 2008 r. były wyższe o 85.083,0 tys. zł, tj. o 45,4%. Dochody w części 18 stanowiły 0,1% dochodów budżetu państwa.

Zrealizowane wydatki w części 18 wyniosły 961.508,3 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na 2009 r. były niższe o 3.141,7 tys. zł, tj. o 0,3%, natomiast w stosunku do wydatków 2008 r. były niższe o 98.189,6 tys. zł, tj. o 9,3%. Wydatki w części 18 stanowiły 0,3% wydatków budżetu państwa.

W ocenie NIK realizacja wykonania w 2009 r. budżetu państwa przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego przebiegała prawidłowo.

NIK nie wnosi uwag do sprawowanego przez Ministra Infrastruktury nadzoru i kontroli nad gospodarką finansową podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych.

Stwierdzone uchybienia polegały na prowadzeniu zbyt powolnych działań w celu odzyskania należności długoterminowych z tytułu udzielonych pożyczek z byłego Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego¹⁴ oraz ze środków przeznaczonych na restrukturyzację budownictwa.

2.2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,

oraz sprawozdania za IV kwartał 2009 r.:

- Rb-N o stanie należności,

---

¹⁴ Fundusz Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego został zlikwidowany z dniem 1 stycznia 1991 r. na mocy art. 1 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 14 grudnia 1990 r. o zniesieniu i likwidacji niektórych funduszy (Dz. U. Nr 89, poz. 517 ze zm.).

- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za 2009 r.,
  - Rb-34 z wykonania planu finansowego dochodów własnych,
- sporządzone przez dysponenta III stopnia, tj. przez GUNB oraz Biuro Finansowe w MI. Sprawozdania zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz (dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań) w 2009 r.¹⁵

Roczne sprawozdania łączne: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, oraz kwartalne sprawozdania łączne: Rb-34 z wykonania planu finansowego dochodów własnych, Rb-N o stanie należności, Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń zostały prawidłowo sporządzone pod względem formalno-rachunkowym przez dysponenta głównego, na podstawie sprawozdań jednostkowych z GUNB i Biura Finansowego w MI oraz własnego sprawozdania jednostkowego.

Sprawozdania budżetowe zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2.3. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. saldo należności długoterminowych wyniosło 11.524,3 tys. zł, a w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2005 r. zmniejszyło się o 24,1%, tj. o 3.650,2 tys. zł. Istotną przyczyną obniżenia stanu należności długoterminowych w latach 2006–2009 było dokonanie umorzeń w kwocie 3.454,1 tys. zł. W wyniku wpłaty dokonanej przez dwóch pożyczkobiorców łącznie odzyskano kwotę 196,1 tys. zł.

Niezależnie od wniosków skierowanych do kierowników jednostek kontrolowanych Najwyższa Izba Kontroli uważa za konieczne przyspieszenie działań zmierzających do odzyskania należności długoterminowych.

---

¹⁵ Zasady sporządzania sprawozdań określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Księgi rachunkowe

Ocena ksiąg rachunkowych MI została dokonana w ramach kontroli „Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 39 – Transport”¹⁶

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie rzetelność ksiąg rachunkowych, system rachunkowości i kontroli wewnętrznej, funkcjonowanie procedur kontroli finansowej oraz systemu księgowości komputerowej, wiarygodność ksiąg rachunkowych, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz audyt wewnętrzny dysponenta III stopnia, tj. GINB.

Powyższą ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania losowej próby 104 dowodów księgowych.

Doboru próby dokonano metodą monetarną¹⁷. Łączna wartość operacji udokumentowanych wylosowanymi dowodami księgowymi wyniosła 1.663,4 tys. zł.

Ministerstwo Finansów przekazało w 2009 r. na rachunek Ministerstwa Infrastruktury kwotę 962.513,0 tys. zł, z tego dysponent główny przekazał środki w wysokości 46.178,5 tys. zł dysponentom niższego stopnia, w tym Dyrektorowi Generalnemu MI – 28.439,3 tys. zł oraz GINB – 17.739,2 tys. zł. Środki wydatkowane przez dysponenta głównego wyniosły 915.329,8 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe – przekazane terminowo przez Biuro Finansowe w wysokości 996,3 tys. zł oraz przez GUNB w wysokości 8,4 tys. zł – zostały zwrócone przez dysponenta głównego na centralny rachunek budżetu państwa, w terminie określonym w § 14 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁸.

3.2. Dochody budżetowe

Plan dochodów budżetowych w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa na 2009 r. ustalono, zgodnie ze znowelizowaną ustawą budżetową, w kwocie 213.930,0 tys. zł.

¹⁶ Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 r. budżetu państwa w części 39 – Transport, Nr ewid. 74/2010/P/09/066/KKT.

¹⁷ MUS (Monetary Unit Sampling) – dobór próby metodą monetarną. Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹⁸ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

Dochody zrealizowane w części 18 w 2009 r. wyniosły 272.690,5 tys. zł, tj. 127,5% kwoty zaplanowanej i 145,4% dochodów uzyskanych w 2008 r.

W strukturze zrealizowanych dochodów największy udział miały dochody osiągnięte, w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, w wysokości 268.932,4 tys. zł, które stanowiły 98,6% wszystkich osiągniętych dochodów, w tym m.in. uzyskane w:

- a) rozdziale 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych (z tytułu zwrotów umorzonych kwot kredytów mieszkaniowych), w wysokości 87.113,3 tys. zł, tj. 31,9% wszystkich dochodów,
- b) rozdziale 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych (z tytułu spłaty kwot odsetek, podlegających wcześniejszemu przejściowemu wykupieniu ze środków budżetu państwa), w wysokości 180.756,2 tys. zł, tj. 66,3% wszystkich dochodów.

Wyższe od planowanego, o 56.808,4 tys. zł, tj. o 26,8%, wykonanie dochodów w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, wynikało m.in. ze wzrostu zainteresowania członków spółdzielni mieszkaniowych przekształceniami własnościowymi zajmowanych lokali mieszkalnych w związku z upływającym z końcem 2009 r. terminem, umożliwiającym dokonywanie przekształceń własnościowych lokali mieszkalnych za tzw. „złotówkę”¹⁹.

W rozdziale 71015 – Nadzór budowlany osiągnięto dochody w wysokości 125,2 tys. zł, m.in. z tytułu najmu pomieszczeń w budynku zarządzanym przez GUNB, zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne oraz wpłat za korzystanie z samochodów służbowych do celów prywatnych.

Realizację dochodów budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 1 do *Informacji*.

W wyniku kontroli 31% dochodów zrealizowanych w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że dochody budżetu państwa objęte kontrolą były przez Ministra Infrastruktury oraz jednostki podległe i nadzorowane, rzetelnie pobierane oraz ewidencjonowane i przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

NIK pozytywnie ocenia realizację dochodów w 2009 r.

---

¹⁹ Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 ze zm.).

Należności i umorzenia

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w części 18 wystąpiły należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 450,5 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2008 r. należności te były wyższe o 261,1 tys. zł, tj. o 137,9%. Zaległości na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosły 444,3 tys. zł i w porównaniu do poprzedniego roku zwiększyły się o 278,6 tys. zł, tj. o 168,1%. Wzrost należności wymagalnych z tytułu dostaw i usług wynikał z niezapłaconych faktur, wystawionych w 2008 r. przez MI oraz w 2009 r. przez GUNB, z tytułu najmu i rozliczenia kosztów eksploatacji budynku przy ul. Kruczej.

Ustalono, że na dzień 31 grudnia 2009 r. należności długoterminowe dotyczyły łącznie 24 pożyczek udzielonych w latach ubiegłych ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa i wyniosły 11.524,3 tys. zł. W 2009 r. Ministerstwo Infrastruktury skierowało do wszystkich przedsiębiorców oraz właściwych terytorialnie urzędów skarbowych, wojewodów, starostów, gmin i sądów pisma i wnioski dotyczące m. in.: ustalenia aktualnej aktywności gospodarczej przedsiębiorców, stanu majątkowego, stanu postępowań upadłościowych lub likwidacyjnych, wpisów do Krajowego Rejestru Sądowego, prawomocności wykreśleń z KRS, przystąpienia do postępowania egzekucyjnego, ustalenia osób uprawnionych do reprezentacji oraz danych adresowych pożyczkobiorców. W 2009 r. pożyczkobiorcy nie dokonali żadnych spłat z tytułu ww. pożyczek. Zmniejszenie należności o 3.454,1 tys. zł w stosunku do stanu na koniec 2008 r. nastąpiło na skutek umorzenia 6 należności 5 przedsiębiorcom.

W dniu 24 marca 1999 r. b. Urząd Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast przejął protokolarnie 55 pożyczek udzielonych w latach 1989-1992. Wierzytelności z tytułu przejętych pożyczek wyniosły 31.506,0 tys. zł. Na koniec 2009 r. saldo należności wyniosło 11.524,3 tys. zł i dotyczyło 24 pożyczek.

W latach 2006–2009 saldo należności długoterminowych zmniejszyło się o 24,1%, tj. z 15.174,5 tys. zł na koniec 2005 r., 15.158,3 tys. zł na koniec 2006 r., 14.978,4 tys. zł na koniec 2007 r. i 2008 r. do 11.524,3 tys. zł na koniec 2009 r.

W 2006 r. odzyskano kwotę 16,2 tys. zł w wyniku wpłaty dokonanej przez pożyczkobiorcę. W 2007 r. odzyskano od pożyczkobiorcy kwotę 179,9 tys. zł z tytułu sprzedaży nieruchomości przez komornika. W 2008 r. nie odzyskano żadnych środków i nie dokonano

umorzeń należności długoterminowych. W 2009 r. zmniejszenie salda należności długoterminowych wynikało z umorzenia 6 pożyczek na łączną kwotę 3.454,1 tys. zł.

3.3. Wydatki budżetowe

Zaplanowany w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, w znowelizowanej ustawie budżetowej, limit wydatków w kwocie 964.650,0 tys. zł został w trakcie roku zwiększony o łączną kwotę 888,0 tys. zł, tj. o 0,1% do kwoty 965.538,0 tys. zł.

Plan wydatków w części 18, został zmniejszony decyzją Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2009 r. o 443,0 tys. zł poprzez przeniesienie wydatków do części 83 – Rezerwy celowe, poz. 74 – Rezerwa celowa na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa, oraz zwiększony o 6,1 tys. zł poprzez przeniesienie wydatków z części 29 – Obrona narodowa i przyznanie środków z rezerw celowych budżetu państwa w łącznej wysokości 1.324,9 tys. zł, w tym kwoty:

- 1) 995,1 tys. zł z przeznaczeniem na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na usuwanie skutków powodzi (rozdział 70078 § 2980) oraz prowizję dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu udzielonych dopłat (rozdział 70078 § 4300); niepełne wykonanie wydatków w wysokości 22,2 tys. zł wynikało z niższych niż planowano kwot przedstawionych przez BGK w rozliczeniu za III kwartał 2009 r.,
- 2) 122,6 tys. zł na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch członków korpusu służby cywilnej w Ministerstwie Infrastruktury (rozdział 75001 §§ 4020, 4110 i 4120); zwrócona kwota do budżetu w wysokości 26,2 tys. zł wynikała z krótszego faktycznego okresu zatrudnienia niż 12 miesięcy oraz zwolnień chorobowych pracowników,
- 3) 14,8 tys. zł na sfinansowanie dodatków służby cywilnej wraz z pochodnymi oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla trzech urzędników służby cywilnej zatrudnionych w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego (rozdział 71015 §§ 4020, 4110 i 4120); środki wykorzystano w 100%,
- 4) 15,5 tys. zł na sfinansowanie nagród jubileuszowych dla dwóch osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w Ministerstwie Infrastruktury (rozdział 75001 § 4010); wydatkowano 100% środków,
- 5) 176,9 tys. zł na sfinansowanie dodatków specjalnych wraz z pochodnymi dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w GUNB (rozdział 71015 §§ 4020, 4110, 4120)

i w Ministerstwie Infrastruktury (rozdział 75001 §§ 4020, 4110, 4120); z kwoty przekazanej dla GUNB wydatkowano 100% środków, natomiast MI zwróciło 10,4 tys. zł, m.in. na skutek fluktuacji kadr oraz zwolnień lekarskich.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do wykorzystania środków z rezerw celowych.

Na podstawie upoważnienia udzielonego przez Ministra Infrastruktury, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego jedenastoma decyzjami wydanymi w 2009 r. dokonał przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej na łączną kwotę 1.761,2 tys. zł. W GUNB plan wydatków został zwiększony m.in. w § 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej – o kwotę 1.299,3 tys. zł, w tym w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej²⁰ – o kwotę 1.080,6 tys. zł oraz w § 4140 – Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – o kwotę 100,0 tys. zł.

W części 18 w 2009 r. wydatki wyniosły 961.508,3 tys. zł, tj. były o 0,3% niższe od planu po zmianach.

Największy udział w strukturze wydatków miały wydatki w działach:

1. 700 – Gospodarka mieszkaniowa - w kwocie 916.690,7 tys. zł, tj. 95,3% wydatków części 18, przy czym 95,1% wszystkich wydatków stanowiły wydatki poniesione w ramach rozdziałów:
  - 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych – 402.527,0 tys. zł, tj. 44,0% wydatków działu 700,
  - 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych – 147.530,0 tys. zł, tj. 16,1% wydatków działu 700,
  - 70019 – Krajowy Fundusz Mieszkaniowy – 150.000,0 tys. zł, tj. 16,4% wydatków działu 700,
  - 70020 – Fundusz Termomodernizacji i Remontów – 109.300,0 tys. zł, tj. 12,0% wydatków działu 700,
  - 70022 – Fundusz Dopłat – 105.000,0 tys. zł, tj. 11,5% wydatków działu 700;
2. 710 – Działalność usługowa – 18.268,7 tys. zł, tj. 1,9% wydatków ogółem części 18, w tym największe wydatki zrealizowano w rozdziale 71015 – Nadzór budowlany – 17.736,7 tys. zł, tj. 97,1% wydatków działu 710;

²⁰ Dz. U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.

3. 750 – Administracja publiczna – 26.506,0 tys. zł, tj. 2,8% wydatków w części 18, w tym największe wydatki zrealizowano w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej – 26.473,9 tys. zł, tj. 99,9% wydatków w dziale 750.

Krajowy Fundusz Mieszkaniowy²¹ (rozdział 70019)

Ze środków KFM udzielane były, na preferencyjnych warunkach, kredyty dla towarzystw budownictwa społecznego oraz spółdzielni mieszkaniowych na przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlane mające na celu budowę lokali mieszkalnych na wynajem. Beneficjentami KFM były także gminy, które korzystały z kredytów na realizację komunalnej infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu.

Na zasilenie KFM zaplanowana została kwota w wysokości 200.000,0 tys. zł. W 2009 r. kwota została zmniejszona o 25,0%, tj. o kwotę 50.000,0 tys. zł do wysokości ogółem 150.000,0 tys. zł, co stanowiło 68,2% kwoty przekazanej na ten cel w 2008 r. Zrealizowane wydatki na KFM w wysokości 150.000,0 tys. zł, tj. 15,6% wszystkich wydatków części 18, stanowiły 100% planu po zmianach.

Z dniem 31 maja 2009 r. KFM został zlikwidowany. Od 1 czerwca 2009 r. BGK kontynuuje udzielanie kredytów preferencyjnych na podstawie wniosków złożonych do dnia 30 września 2009 r. na własny rachunek i we własnym imieniu. Kwota odpowiadająca wartości księgowej aktywów netto KFM została przesunięta do funduszu statutowego BGK.

W okresie od 1996 r. do 31 maja 2009 r. udzielono z KFM 1.719 kredytów na kwotę 6.644 mln zł i oddano do użytkowania 84,6 tys. mieszkań wspieranych preferencyjnym kredytem ze środków KFM.

Fundusz Termomodernizacji i Remontów²² (rozdział 70020)

Celem Funduszu jest pomoc finansowa państwa dla inwestorów realizujących (przy pomocy kredytów zaciąganych w bankach komercyjnych) przedsięwzięcia umożliwiające oszczędność zużycia energii przeznaczonej na potrzeby komunalno-bytowe. Pomoc ta, zwana jest „premią termomodernizacyjną”, „premią remontową” lub „premią kompensacyjną”.

---

²¹ Fundusz utworzony został na podstawie ustawy z dnia 26 października 1996 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.).

²² Fundusz utworzony został na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459). Do 19 marca 2009 r. działał Fundusz Termomodernizacji utworzony na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. Nr 162, poz. 1121 ze zm.).

Na zasilenie FT zaplanowana została kwota w wysokości 209.300,0 tys. zł, która została zmniejszona do wysokości 109.300,0 tys. zł. Wydatki na zasilenie FT stanowiły 11,4% wszystkich wydatków części 18. W porównaniu do roku 2008 kwota zasilenia FT została zmniejszona o 160.700,0 tys. zł, tj. o 59,5%.

W 2009 r. wpłynęły ogółem 3.463 wnioski o przyznanie premii. Przyznano 3.332 premie na łączną kwotę 196.717,0 tys. zł. Wypłaconych zostało 3.095 premii na łączną kwotę 178.281,0 tys. zł. W wyniku zwrotu kwoty 33,0 tys. zł saldo wypłaconych premii wyniosło 178.248,0 tys. zł. Realizacja planu kwot przyznanych i wypłaconych premii na 2009 r. wyniosła odpowiednio 71,0% i 98,0%. Suma bilansowa FT na koniec grudnia 2009 r. wyniosła 321.906,0 tys. zł i była wyższa od planowanej o 4,0%.

Fundusz Dopłat²³ (rozdział 70022)

Zaplanowana kwota na zasilenie FD w wysokości 105.000,0 tys. zł, wg planu po zmianach, była wyższa o 80.000,0 tys. zł, tj. 320,0% w porównaniu do roku 2008. Zrealizowane wydatki w rozdziale 70022 w wysokości 105.000,0 tys. zł stanowiły 10,9% wszystkich wydatków części 18.

W 2009 r. ze środków Funduszu Dopłat były realizowane zadania na podstawie ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania²⁴. W 2009 r. zgłoszono do objęcia dopłatami do oprocentowania kredytów preferencyjnych łącznie 30.882 kredyty na kwotę 5.417,6 tys. zł. Kwota dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych należnych za 2009 r. wyniosła 75.920,2 tys. zł. W 2009 r. dopłaty do odsetek od kredytów o stałej stopie procentowej²⁵ wyniosły 155,2 tys. zł.

W 2009 r. ze środków Funduszu Dopłat kontynuowano obsługę pomocy państwa dla gmin, związków międzygminnych, powiatów oraz organizacji pożytku publicznego w tworzeniu lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych²⁶. W 2009 r. wypłacono wsparcie finansowe na kwotę 42.561,6 tys. zł. Stan środków

²³ Fundusz utworzony został na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. Nr 230, poz. 1922 ze zm.).

²⁴ Dz. U. Nr 183, poz. 1354 ze zm.

²⁵ Zadanie realizowane z Funduszu Dopłat na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. Nr 230, poz. 1922 ze zm.).

²⁶ Zadanie realizowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. Nr 251, poz. 1844 ze zm.).

Funduszu na dzień 1 stycznia 2009 r. wyniósł 109.832,8 tys. zł a na 31 grudnia 2009 r. wyniósł 98.821,6 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej i pozytywnie ocenia wykonanie wydatków budżetowych.

Realizację wydatków budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 2 do *Informacji*.

W części 18 zaplanowano wydatki majątkowe w wysokości 188,0 tys. zł.

Powyższe wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 184,9 tys. zł, tj. w 98,3%, m.in. na zakup 20 zestawów komputerowych za kwotę 104,3 tys. zł (56,4%) i licencji serwerowych do klastrów komputerowych za kwotę 54,8 tys. zł (29,6%).

W grupie wydatków bieżących wykorzystano środki w wysokości 52.671,4 tys. zł, w tym na wynagrodzenia – 33.864,8 tys. zł, tj. 64,3% wydatków bieżących. W dziale 710 – Działalność usługowa zrealizowano wydatki bieżące w wysokości 18.114,8 tys. zł, w tym na wynagrodzenia – 14.544,5 tys. zł, tj. 80,3% wydatków bieżących. W dziale 750 – Administracja publiczna wydatki bieżące wyniosły 26.311,5 tys. zł, w tym na wynagrodzenia – 19.318,8 tys. zł, tj. 73,4% wydatków bieżących działu 750.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa w 2009 roku, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wyniosło 439 osób, w tym w dziale 750 – 246 osób, i było niższe od planowanego o 34 osoby, tj. 12,1%. W porównaniu do 2008 r. przeciętne zatrudnienie było wyższe o 16 osób, tj. 3,8%.

Wykonanie planu zatrudnienia w dziale 750 – Administracja publiczna wyniosło 87,9%, a w dziale 710 – Działalność usługowa, rozdziale 71015 – Nadzór budowlany 87,0%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2009 r. wyniosło 5.330,1 zł, w tym w dziale 750 – 5.373,7 zł. W porównaniu do 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2008 r. zmniejszyło się o 192,3 zł, tj. o 6,5%, w tym w dziale 750 o 374,3 zł, tj. o 6,5%.

Łączne wydatki na wynagrodzenia w części 18 (GUNB i MI) wyniosły 28.078,9 tys. zł i stanowiły 95,4% planu po zmianach w wysokości 29.432,8 tys. zł.

Zatrudnienie i wynagrodzenia przedstawiają dane zawarte w załączniku nr 3 do *Informacji*. NIK nie wnosi uwag do realizacji wydatków na wynagrodzenia w MI i GUNB.

Zobowiązania

Na koniec 2009 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, zobowiązania ogółem wyniosły 46.227,3 tys. zł i były niższe od stanu zobowiązań na koniec 2008 r. o 9.954,6 tys. zł, tj. o 17,7%.

Na stan zobowiązań w części 18, złożyły się rozliczenia z bankami w wysokości 43.986,8 tys. zł oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi dla MI, opłaty pocztowe, zakup energii w wysokości 1.172,4 tys. zł.

W GUNB na koniec 2009 r. zobowiązania wyniosły 1.067,9 tys. zł, w tym z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego – 770,6 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

3.4. Dotacje budżetowe

W ramach części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa MI przekazało środki w łącznej wysokości 908.448,5 tys. zł w ramach zasilenia KFM, FD, FT oraz na refundację premii gwarancyjnych i przejściowy wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych, które opisane zostały w części *Informacji* dotyczącej wydatków budżetowych oraz wydatków w ujęciu zadaniowym w pkt. 3.5. *Informacji*.

3.5. Wydatki w układzie zadaniowym

W kontroli w ramach funkcji 7 – Gospodarka przestrzenna, wspieranie rozwoju budownictwa i mieszkalnictwa, zostały zbadane dwa zadania, realizowane przez Ministerstwo Infrastruktury:

- zadanie 7.1 – Gospodarka mieszkaniowa, podzadanie 7.1.2 Wykup odsetek od tzw. starego portfela spółdzielczych kredytów mieszkaniowych,
- zadanie 7.2 – Wspieranie rozwoju budownictwa, podzadanie 7.2.4 Refundacja bankom wypłaconych premii gwarancyjnych.

Podstawę do określenia planowanych kwot wydatków na ww. zadania odpowiednio w wysokości 400.000,0 tys. zł oraz 150.000,0 tys. zł, stanowiły ustalenia umów zawartych pomiędzy Ministrem Infrastruktury, Ministrem Finansów oraz bankami, jak również przedstawiane – przez banki – dokumenty dotyczące rozliczeń z tytułu wypłacenia premii

gwarancyjnych oraz wykupu odsetek od tzw. „starego portfela” spółdzielczych kredytów mieszkaniowych. W trakcie 2009 r. plan wydatków został zwiększony do kwoty 402.527,0 tys. zł na „Refundację premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie” oraz zmniejszony do kwoty 147.530,0 tys. zł na „Przejściowy wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych”.

Refundacja premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie (rozdział 70015)

Realizacja zadań wynikała z konieczności wywiązania się państwa z wcześniejszych zobowiązań, tj. zagwarantowanie wartości wkładów na książeczkach mieszkaniowych, którego celem było ułatwienie posiadaczom książeczek osiągnięcie własnego mieszkania. Miernik zadania został określony, jako liczba zlikwidowanych książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej na koniec roku i zaplanowany na poziomie 60.000. Miernik został zrealizowany na poziomie 46.055, tj. 76,8%.

Zadanie realizowane było w ramach wydatków części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, działu 700 – Gospodarka mieszkaniowa, rozdziału 70015 – Refundacja premii gwarancyjnej oraz premii za systematyczne oszczędzanie (§ 2980).

W 2009 r. z tytułu udzielania premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych wypłacone zostały środki w wysokości 402.527,0 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach, z tego 401.096,2 tys. zł (99,6%) dla PKO BP SA, 161,9 tys. zł dla BGŻ SA, 456,6 tys. zł dla GBW SA, 764,4 tys. zł dla BPS SA, 35,2 tys. zł dla Pekao SA oraz 12,7 tys. zł dla BPH SA na podstawie wniosków o refundację, przekazanych przez banki.

Liczba rachunków z prawem do premii gwarancyjnej zmniejszyła się w 2009 r. o 56,4 tys. (dane z PKO BP SA, który miał obowiązek przekazywania informacji o liczbie rachunków) z 1.404,4 tys. na koniec 2008 r. do 1.348,0 tys. na koniec 2009 r.

Na 56,4 tys. zlikwidowanych książeczek 46,1 tys. książeczek, tj. 81,7% zostało zlikwidowanych, z wypłaconą premią gwarancyjną w łącznej wysokości 409.873,0 tys. zł, natomiast 10,3 tys., tj. 18,3% książeczek zostało zlikwidowanych z przeznaczeniem oszczędności na inne cele – bez premii gwarancyjnej. Liczba zlikwidowanych w 2009 r. książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej obejmowała wkład własny w wysokości 135.521,4 tys. zł, odsetki w wysokości 82.838,4 tys. zł oraz premię gwarancyjną wraz z premią za systematyczne oszczędzanie w kwocie 409.873,1 tys. zł.

Średni wkład własny zlikwidowanych książeczek wyniósł 2.404,3 zł, odsetki od wkładu własnego 1.470,0 zł oraz średnia premia gwarancyjna 7.271,6 zł.

Na koniec 2009 r. pozostało 1.348,0 tys. rachunków z prawem do premii gwarancyjnej z wkładem własnym w wysokości 1.026.553,7 tys. zł, tj. średni wkład własny wyniósł 761,5 zł.

Liczba zlikwidowanych książeczek w 2006 r. wyniosła 54,6 tys., w 2007 r. – 48,6 tys., w 2008 r. – 54,9 tys. a w 2009 r. – 56,4 tys.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizacji wydatków w ramach refundacji premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie.

Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych (rozdział 70017)

Celem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych było udzielenie pomocy ze środków budżetu państwa kredytobiorcom w spłacie zadłużenia z tytułu kredytów mieszkaniowych zaciągniętych przez spółdzielnie mieszkaniowe do dnia 31 maja 1992 r. Miernikiem zadania był procentowy wskaźnik zmniejszenia liczby zadłużonych lokali mieszkalnych w danym roku w stosunku do roku poprzedniego na poziomie 6,6% oraz liczba zadłużonych lokali mieszkalnych na koniec 2009 r. w wysokości 98,0 tys. (z 105,0 tys. na koniec 2008 r.). Na koniec 2009 r. pozostało 95,4 tys. zadłużonych lokali mieszkalnych oraz osiągnięto ww. wskaźnik procentowy na poziomie 9,0%.

Zadanie realizowane było w ramach wydatków części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, działu 700 – Gospodarka mieszkaniowa, rozdziału 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych (§§ 2980 i 4300).

W 2009 r. z tytułu przejściowego wykupu ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz wynagrodzenia banków za administrowanie i egzekwowanie należności wypłacone zostały środki w wysokości 147.530,0 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach, z tego 147.410,3 tys. zł (99,9%) dla PKO BP SA, 24,9 tys. zł dla BGŻ SA, 16,5 tys. zł dla GBW SA, 15,8 tys. zł dla BPS SA, 8,2 tys. zł dla Pekao SA, 2,7 tys. zł dla MBR SA oraz 51,6 tys. zł dla BZ WBK SA. Z kwoty 147.530,0 tys. zł przekazane środki w wysokości 6.835,0 tys. zł (6.796,1 tys. zł dla PKO BP SA) stanowiły wynagrodzenie dla banków za administrowanie i egzekwowanie należności.

Zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów dotyczyło 95.386 lokali mieszkalnych na koniec 2009 r. W porównaniu do 2008 r. liczba lokali z zadłużeniem zmniejszyła się o 9.423, tj. o 9,0% (z 104.809).

Zadłużenie kredytobiorców (zajmujących 95.386 lokali mieszkalnych) z tytułu wykupu odsetek od kredytów tzw. „starego portfela” w PKO BP SA (99,9% udzielonych kredytów) wyniosło na koniec grudnia 2009 r. ogółem 8.197.278,2 tys. zł, w tym z tytułu:

- kredytu i skapitalizowanych odsetek – 1.752.031,2 tys. zł (skapitalizowane odsetki – 1.278.733,0 tys. zł),
- przejściowego wykupu odsetek – 6.445.247,0 tys. zł (oprocentowanie przejściowego wykupu odsetek – 3.716,3 tys. zł).

W stosunku do 2008 r. zadłużenie kredytobiorców z tytułu wykupu odsetek od kredytów tzw. „starego portfela” zmniejszyło się o 573.691,8 tys. zł, tj. 6,5%, w tym z tytułu kredytu i skapitalizowanych odsetek o 218.950,6 tys. zł, tj. o 11,1%, oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek o 354.741,2 tys. zł, tj. o 5,2%.

Na zadłużenie ogółem w wysokości 8.197.278,2 tys. zł złożyło się głównie zadłużenie kredytobiorców spłacających kredyty wg tzw. „normatywu”²⁷, które wyniosło na koniec 2009 r. ogółem 8.157.934,8 tys. zł (99,5% zadłużenia ogółem), w tym z tytułu:

- kredytu i skapitalizowanych odsetek – 1.738.600,1 tys. zł (skapitalizowane odsetki – 1.266.638,1 tys. zł),
- przejściowego wykupu odsetek – 6.419.334,7 tys. zł (oprocentowanie przejściowego wykupu odsetek – 3.291,4 tys. zł).

W stosunku do 2008 r. zadłużenie kredytobiorców spłacających kredyty wg tzw. „normatywu” zmniejszyło się o 565.375,9 tys. zł, tj. o 6,5%, w tym z tytułu kredytu i skapitalizowanych odsetek o 215.562,6 tys. zł, tj. o 11,0%, oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek o 349.813,3 tys. zł, tj. o 5,2%.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadania w ramach przejściowego wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

---

²⁷ „Normatyw” spłaty kredytu określa sposób spłaty kredytów, polegający na ustalaniu wysokości miesięcznych spłat, przypadających na dany lokal. Wysokość miesięcznych spłat nie może być niższa od iloczynu powierzchni użytkowej lokalu oraz normatywu spłaty kredytu, ustalanego w przeliczeniu na 1m² powierzchni użytkowej lokalu; normatyw spłaty kredytu ustalany w przeliczeniu na 1 m² powierzchni użytkowej lokalu stanowi iloraz minimalnego wynagrodzenia w 2003 r. w wysokości 760 zł, ulegającej corocznemu podwyższeniu na następny rok w stopniu odpowiadającemu wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku oraz liczby 300 (w 2009 r. wyniósł 2,90 zł/m²).

3.6. Inne ustalenia kontroli

W Departamencie Gospodarki Przestrzennej MI zaplanowano środki na realizację projektu „Pilotażowe wdrożenie instrumentów systemu zintegrowanego planowania i zarządzania rozwojem przestrzennym na szczeblu lokalnym” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Plan po zmianach wydatków na realizację projektu wyniósł 2.256,0 tys. zł, z tego 1.856,0 tys. zł (§ 4308) środki na finansowanie podlegające refundacji z budżetu UE oraz 400,0 tys. zł (§ 4309) wkład własny na współfinansowanie. W 2009 r. nie zrealizowano wydatków, projekt został zawieszony do czasu opracowania przez ww. Departament projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

4. Wykonanie planu finansowego dochodów własnych

Dochody pochodzące głównie z opłat za nadanie uprawnień i licencji zawodowych na podstawie postępowań kwalifikacyjnych w dziedzinie rzeczoznawstwa majątkowego, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami wpływały na rachunek dochodów własnych Biura Finansowego MI, realizującego zadania dysponenta III stopnia.

Stan środków na rachunku dochodów własnych na dzień 1 stycznia 2009 r. wyniósł 2.368,6 tys. zł.

W 2009 r. dochody własne zostały osiągnięte w wysokości 2.596,9 tys. zł (tj. 97,4% planu) i były o 690,9 tys. zł, tj. o 21,0%, niższe od dochodów uzyskanych w 2008 r., w wysokości 3.288,0 tys. zł.

Z rachunków dochodów własnych wydatkowano 2.919,0 tys. zł (tj. 81,0% planu), z przeznaczeniem między innymi na:

- wynagrodzenia bezosobowe członków Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej (PKK), osób zatrudnionych na umowę zlecenie do obsługi PKK i opracowań pytań egzaminacyjnych - 1.329,2 tys. zł,
- zakup pozostałych usług (m.in. koszty wynajmu sal konferencyjnych, koszty noclegu i transportu członków PKK) - 409,4 tys. zł,
- podróże służbowe krajowe (zwrot członkom PKK kosztów delegacji związanych z przyjazdem na postępowanie kwalifikacyjne lub szkolenie - 94,9 tys. zł,
- zakup materiałów i wyposażenia - 66,0 tys. zł.

Stan środków pieniężnych na rachunku dochodów własnych na koniec roku wyniósł 2.046,5 tys. zł.

NIK nie wnosi uwag do realizacji planu finansowego dochodów własnych.

5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

5.1. Protokół

Protokoły z kontroli w Ministerstwie Infrastruktury i w GUNB podpisano bez zastrzeżeń, odpowiednio w dniu 9 kwietnia 2010 r. oraz 31 marca 2010 r.

5.2. Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła w wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do Ministra Infrastruktury, wniosek dotyczący:

- dołożenia należytych starań w celu odzyskania należności długoterminowych z tytułu pożyczek z byłego FRBM i środków na restrukturyzację budownictwa.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Minister Infrastruktury zobowiązał się do kontynuowania systematycznych działań zmierzających do odzyskania, w możliwie jak największym stopniu, wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych pożyczek z Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa.

Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła w wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do GINB, wniosek dotyczący:

- podejmowania dalszych działań w celu starannego planowania wydatków.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego udzielając odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne poinformował, że Kierownictwo Urzędu przywiązuje szczególną wagę do ograniczania przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami w trakcie roku budżetowego.

6. Załączniki

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa*	Wykonanie		
		tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6	7
	Część 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, ogółem, w tym:	187 607,5	213 930,0	272 690,5	145,4	127,5
1.	dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa	187 224,8	212 124,0	268 932,4	143,6	126,8
1.1.	rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami	2 005,3	1 997,0	984,7	49,1	49,3
1.1.1.	§2400 – Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	2 005,3	1 993,0	979,8	48,9	49,2
1.2.	rozdział 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych	66 848,4	70 024,0	87 113,3	130,3	124,4
1.3.	rozdział 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych	146,6	100,0	78,2	53,3	78,2
1.4.	rozdział 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych	118 224,5	140 003,0	180 756,2	152,9	129,1
2.	dział 710 – Działalność usługowa	194,0	1 669,0	3 707,8	1 911,2	222,2
2.1.	rozdział 71015 – Nadzór budowlany	26,2	67,0	125,2	477,9	186,9
2.2.	rozdział 71095 – Pozostała działalność	167,8	1 602,0	3 582,7	2 135,1	223,6
3.	dział 750 – Administracja publiczna	188,6	137,0	50,3	26,7	36,7
3.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	188,6	137,0	50,3	26,7	36,7

* Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa *	Budżet po zmianach	Wykonanie wydatków			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	1 059 697,9	964 650,0	965 538,0	961 508,3	90,7	99,7	99,6
1.	dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa	1 016 954,7	918 613,0	919 208,1	916 690,7	90,1	99,8	99,7
1.1.	rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami	567,5	712,0	712,0	691,8	121,9	97,2	97,2
1.2.	rozdział 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych	346 692,4	400 000,0	402 527,0	402 527,0	116,1	100,6	100,0
1.3.	rozdział 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych	152 009,6	150 000,0	147 530,0	147 530,0	97,1	98,4	100,0
1.4.	rozdział 70019 – Krajowy Fundusz Mieszkaniowy	220 000,0	150 000,0	150 000,0	150 000,0	68,2	100,0	100,0
1.5.	rozdział 70020 – Fundusz Termomodernizacji	270 000,0	159 300,0	109 300,0	109 300,0	40,5	68,6	100,0
1.6.	rozdział 70022 – Fundusz Dopłat	25 000,0	55 000,0	105 000,0	105 000,0	420,0	190,9	100,0
1.7.	rozdział 70078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 647,0	0,0	995,1	972,8	59,1	-	97,8
1.8.	rozdział 70095 – Pozostała działalność	1 038,2	3 601,0	3 144,0	669,1	64,4	18,6	21,3
2.	dział 710 – Działalność usługowa	17 743,4	18 617,0	18 710,5	18 268,7	103,0	98,1	97,6
2.1.	rozdział 71015 – Nadzór budowlany (Główny Urząd Nadzoru Budowlanego)	16 445,1	16 917,0	17 744,6	17 736,7	107,9	104,8	100,0
2.2.	rozdział 71095 – Pozostała działalność	1 298,4	1 700,0	965,9	532,0	41,0	31,3	55,1
3.	dział 750 – Administracja publiczna	24 957,4	27 367,0	27 566,4	26 506,0	106,2	96,9	96,2
3.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	24 937,6	27 307,0	27 506,3	26 473,9	106,2	96,9	96,2
3.2.	rozdział 75095 – Pozostała działalność	19,8	60,0	60,0	32,0	162,2	53,3	53,4
4.	dział 752 – Obrona narodowa	4,9	24,0	3,0	2,5	50,6	10,4	83,3
4.1.	rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	4,9	24,0	3,0	2,5	50,6	10,4	83,3
5.	dział 801 – Oświata i wychowanie	37,4	50,0	50,0	40,4	107,9	80,8	80,8
5.1.	rozdział 80195 – Pozostała działalność	37,4	50,0	50,0	40,4	107,9	80,8	80,8

* Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie		Wykonanie 2008 r.			Wykonanie 2009 r.			8: 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia *, w tym:	423,0	28 031,6	5 522,4	439,0	28 078,9	5 330,1	96,5
	01 – nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzenia	26,0	1 122,1	3 596,5	15,0	585,0	3 249,9	90,4
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	7,0	921,0	10 964,2	7,0	858,2	10 216,2	93,2
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	348,0	20 948,9	5 016,5	399,0	24 612,2	5 140,4	102,5
	10 – żołnierze	9,0	875,7	8 108,5	9,0	825,1	7 639,4	94,2
	16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi ani kierowniczymi stanowiskami w służbie zagranicznej	33,0	4 163,9	10 514,9	9,0	1 198,5	11 096,8	105,5
1.	dział 710 – Działalność usługowa	186,0	11 684,2	5 234,9	193,0	12 215,7	5 274,5	100,8
1.1.	rozdział 71015 – Nadzór budowlany	186,0	11 684,2	5 234,9	193,0	12 215,7	5 274,5	100,8
	01 – nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzenia	11,0	407,0	3 083,3	9,0	334,7	3 099,0	100,5
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3,0	422,1	11 725,5	3,0	401,6	11 155,7	95,1
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	148,0	8 167,5	4 598,8	170,0	10 190,6	4 995,4	108,6
	10 – żołnierze	7,0	681,9	8 117,6	7,0	693,2	8 252,0	101,7

Wyszczególnienie		Wykonanie 2008 r.			Wykonanie 2009 r.			8: 5 %
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osoby	tys. zł	zł	osoby	tys. zł	zł	
	16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi ani kierowniczymi stanowiskami w służbie zagranicznej	17,0	2 005,7	9 832,0	4,0	595,7	12 410,1	126,2
2.	dział 750 – Administracja publiczna	237,0	16 347,4	5 748,0	246,0	15 863,2	5 373,7	93,5
2.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	237,0	16 347,4	5 748,0	246,0	15 863,2	5 373,7	93,5
	01 – nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzenia	15,0	715,1	3 972,9	6,0	250,3	3 476,3	87,5
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	4,0	498,9	10 393,3	4,0	456,6	9 511,5	91,5
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	200,0	12 781,4	5 325,6	229,0	14 421,7	5 248,1	98,5
	10 – żołnierze	2,0	193,8	8 076,6	2,0	131,9	5 495,5	68,0
	16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi ani kierowniczymi stanowiskami w służbie zagranicznej	16,0	2 158,2	11 240,6	5,0	602,8	10 046,1	89,4

Uwaga: Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik nr 4

Kalkulacja oceny końcowej część 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa

Oceny wykonania budżetu części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa dokonano stosując kryteria²⁸ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Dochody: 272.690,5 tys. zł   **Wydatki:** 961.508,3 tys. zł

Łączna kwota G²⁹: 1.234.198,8 tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = 0,7791$

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = 0,2209$

Nieprawidłowości w dochodach: brak

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: brak

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Ocena końcowa Wk: $5 \times 0,7791 + 5 \times 0,2209 = 5,0$ – **pozytywna**

---

²⁸ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

²⁹ Przy wyliczeniu wartości globalnej G uwzględniono po stronie dochodów kwotę dochodów własnych, zaś po stronie wydatków wielkość wydatków z rachunków własnych.

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Infrastruktury
8. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Minister Finansów
10. Minister Infrastruktury
11. Minister Sprawiedliwości
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
13. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego